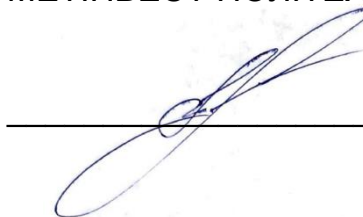


ВВЕДЕНО В ДІЮ
(наказ №265/12.11.2021)

Ректор ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»



О.С. Поважний

ПОЛОЖЕННЯ
про наукові та навчальні видання
ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
та регламент їх підготовки до випуску

Затверджено на засіданні Вченої ради
ТОВ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
Протокол № 9 від 09 «листопада» 2021 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про наукові та навчальні видання ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» та регламент їх підготовки до випуску (далі – Положення) створене для попереднього розгляду, незалежного рецензування та підготовки рукописів наукової, навчально-методичної літератури та наукових видань науково-педагогічних працівників ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» (далі – Університет).

1.2 Це Положення складене на основі законів України «Про освіту»; «Про вищу освіту»; «Про видавничу справу»; «Про бібліотеки та бібліотечну справу»; Закону України «Про авторське право та суміжні права»; Постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»; ДСТУ 8344:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні елементи. Терміни та визначення понять»; ДСТУ 3582:2013. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила»; листа Міністерства освіти і науки України «Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти» № 1/9-434 від 09.07.2018 р.

1.3 Положення встановлює вимоги щодо написання (укладання) та підготовки до видання викладачами Університету навчальних посібників, підручників, монографій, наукових статей та інших наукових публікацій.

1.4 Контроль науково-методичного рівня наукових та навчально-методичних видань в Університеті здійснюється особисто автором, кафедрою або структурним підрозділом, Редакційною радою, Науково-технічною радою, Вченою радою Університету.

1.5 Цим Положенням повинні керуватись науково-педагогічні, педагогічні та інші працівники Університету під час підготовки до видання навчальних, навчально-методичних та наукових видань.

2 МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1 Основною метою Положення є сприяння підвищенню якості надання освітніх послуг через забезпечення учасників освітнього процесу належною науковою, навчальною та навчально-

методичною літературою з дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійними програмами Університету та з інших аспектів освітньої та наукової діяльності.

2.2 Основними базовими критеріями наукового та навчального видань є науковість, доступність, систематичність, стислість і ясність викладення, орієнтованість на студента чи фахівця у відповідній галузі знань.

3 КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДАНЬ

3.1 Навчально-методичні матеріали, що застосовуються в навчальному процесі, можуть бути виготовлені як у друкованому (друковане видання), так і в електронному вигляді (електронне видання).

3.2 Навчальні видання для вищої школи залежно від цільового призначення поділяються на навчально-програмні, навчально-теоретичні, навчально-практичні, навчально-методичні, навчально-довідкові, навчально-наочні, навчально-бібліографічні:

Видання – документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений друкуванням, тисненням або іншим способом, містить інформацію, призначену для поширення, і відповідає вимогам державних стандартів, інших нормативних документів щодо видавничого оформлення і поліграфічного виконання.

Навчальне видання – видання систематизованих відомостей наукового або прикладного характеру, викладених у зручній для вивчення і викладання формі.

Навчально-програмне видання – навчальне видання, яке регламентує склад, обсяг, порядок, терміни вивчення навчальних дисциплін. Основними різновидами навчально-програмних видань є навчальний план, тематичний план, навчальна програма, програма практики.

Навчально-теоретичне видання – навчальне видання, яке містить систематизовані науково-теоретичні відомості, викладені у формі, зручній для вивчення й засвоєння. Основними різновидами навчально-теоретичних видань є підручник і навчальний посібник. Основні різновиди навчальних посібників: навчальні посібники з частини курсу (які частково висвітлюють курс), лекції (окрема лекція, текст лекцій, курс лекцій, конспект лекцій).

Навчально-практичне видання – навчальне видання, яке містить систематизовані дані науково-практичного й прикладного

характеру, викладені у формі, зручній для вивчення та засвоєння. Призначено для закріплення матеріалу, отриманого з навчально-теоретичних видань, і перевірки знань. Основними різновидами навчально-практичних видань є практикуми, хрестоматії.

Навчально-довідкове видання – навчальне видання, яке містить короткі відомості наукового або прикладного характеру, розташовані в порядку, зручному для їх швидкого відшукання, і призначені для навчання. Основними різновидами навчально-довідкових видань є навчальний тлумачний словник, навчальний термінологічний словник, навчальний довідник.

Навчально-наочне видання – навчальне видання, яке містить матеріали на допомогу у вивченні або викладанні певної дисципліни, зміст якого виражено вибірково-графічними засобами з пояснювальним текстом або без нього. Основними різновидами навчально-наочних видань є альбоми та атласи.

Навчально-бібліографічне видання – навчальне видання, яке містить упорядковану сукупність бібліографічних записів з певної теми (проблеми, питання), що вивчається в межах певного курсу, групи дисциплін, призначене для організації самостійної роботи студентів з вивчення, засвоєння й закріплення пройденого матеріалу, що дає змогу доповнити та розширити їх знання завдяки вивченню наведених джерел. Основними різновидами навчально-бібліографічних видань є навчально-допоміжні бібліографічні посібники та бібліографічні довідники.

3.3 Існують такі види неперіодичних видань за інформаційними ознаками:

Підручник – навчальне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке.

Посібник – видання, призначене на допомогу в практичній діяльності чи оволодінні навчальною дисципліною.

Наочний посібник – видання, зміст якого передається, в основному, зображувальними засобами.

Практичний посібник – виробничо-практичне видання, призначене практичним працівникам для оволодіння знаннями та навичками при виконанні будь-якої роботи, операції, процесу.

Навчальний посібник – навчальне видання, що доповнює або частково/повністю замінює підручник та офіційно затверджене як таке.

Навчальний наочний посібник – навчальне видання, яке містить ілюстративно-наочні матеріали, що сприяють вивченню і викладанню

дисципліни, засвоєнню їх змісту.

Практичний poradnik – видання, розраховане на самостійне оволодіння будь-якими виробничо-практичними навичками.

Словники, енциклопедії і довідники – навчальні видання довідкового характеру, які містять упорядкований перелік відомостей про певну галузь знань або мовні одиниці (слова, словосполучення, фрази, терміни, поняття тощо);

Термінологічний словник – словник термінів і визначень певної галузі знання.

Альбом – книжкове або комплектне аркушеве образотворче видання, що має або не має пояснювальний текст.

Атлас – альбом зображень різних об'єктів (карти, креслення, малюнки та ін.), що пропонується з метою навчання або практичного використання.

Монографія – наукове книжкове видання певного дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному чи декільком авторам.

Наукова монографія – науково-дослідницька праця, предметом якої є вичерпне узагальнення теоретичного матеріалу з наукової проблеми або теми з критичним його аналізом, визначенням вагомості, формулюванням нових наукових концепцій (фіксує науковий пріоритет, забезпечує первинною науковою інформацією суспільство, слугує висвітленню основного змісту і результатів наукового, дисертаційного дослідження).

Наукова праця – вид наукової монографії, яка є засобом висвітлення основного змісту дисертації і є однією з основних публікацій за темою дослідження.

Хрестоматія – навчальне видання літературно-художніх, історичних наукових, мистецьких чи інших творів або їх частин, які є об'єктом вивчення певної навчальної дисципліни.

Електронне навчальне/наукове видання (підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник) – нове покоління видань, які базуються на використанні комп'ютерних технологій навчання, включають мультимедіа та гіпертекст і зберігаються на електронних носіях, розраховане на використання електронних технічних пристроїв, що пройшло редакційно-видавничу обробку, має вихідні відомості та призначене для розповсюдження в незмінному вигляді.

4 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

4.1 Загальні вимоги до *монографії*:

- високий науковий рівень книги (повнота викладення теоретичних, практичних та експериментальних матеріалів з наукової проблеми чи теми, якій присвячена книга, дотримання цілісного характеру викладення матеріалу, упорядкованість інформації з логічного та психологічного поглядів, взаємозв'язок між окремими розділами книги, відображення новітніх досягнень науки і техніки у відповідній галузі чи сфері знань, наявність формулювань нових наукових концепцій, підходів, методологій, запропонованих особисто автором; викладення науково обґрунтованих і перевірених матеріалів; коректність введення до змісту книги наукових понять, їх відповідність загальноприйнятій термінології та символіці, збереження наступності понятійно-термінологічного апарату);
- дотримання вимог щодо структури, змісту та обсягу монографії (дотримання рекомендованої структури книги, чіткість і послідовність структурування основного тексту книги, рівномірність розподілу інформаційних матеріалів між розділами, підрозділами, пунктами і підпунктами; наявність у тексті посилань на використані літературні джерела; відповідність оформлення бібліографічного списку встановленим вимогам);
- доступність і наочність книги (досконалість викладення матеріалів, наявність необхідних пояснень, доведень, узагальнень, аргументованих висновків; достатність і доцільність використання ілюстрацій (технічні рисунки, креслення, схеми, графіки, діаграми, фотографії) і таблиць для розкриття і доповнення текстів, рівень їх виконання та сприйняття читачами; доступність мови книги).

4.2 Загальні вимоги до *навчального видання*:

- високий науково-методичний рівень змісту, відображення в ньому етичних та естетичних норм конкретної людської діяльності;
- відповідність основним напрямам та наслідкам розвитку наукової думки, її сучасному стану;

- відповідність вимогам освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм, які визначають обов'язковий набір дисциплінарних знань;
- високий дидактичний рівень навчальної книги, що має забезпечити необхідний навчальний ефект, тобто доступність викладання, зв'язок з лекційними та практичними знаннями, стимулювання самостійної роботи;
- висока культура видання, наявність довідкового апарату;
- оригінальність та відповідність власній науковій та педагогічній концепції викладача;
- відповідність робочому плану, а також графіку навчального процесу.

4.3 Загальні вимоги до *наукових статей*:

- чітка постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій у вітчизняних та іноземних (англомовних, на мові держав ОЕСР) джерелах інформації, переважно за останні 5-10 років, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор(и), виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- чітке формулювання цілей статті;
- виклад методики дослідження, основних результатів та проведення їх аналізу (повне обґрунтування отриманих наукових результатів);
- висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку у даному напрямку;
- наукова новизна результатів дослідження має характеризуватися такими ознаками: раціональність, обґрунтованість, достовірність, логічна несуперечливість, відповідність основоположним принципам науки.

4.4 Результати наукової роботи, що подаються у вигляді *звітів*, оформлюється відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

5 СТРУКТУРА ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

5.1 Структура монографії.

- Монографія має містити у собі такі елементи: анотація; зміст (перелік розділів); вступ (або передмова); перелік умовних позначень і скорочень (якщо є потреба); основний текст; висновки; перелік використаних джерел; предметний покажчик; додатки.
- Вступ передбачає ознайомлення читача з проблематикою монографічного дослідження. Містить короткий опис по частинам або розділами. Автор коротко торкається особливостей авторських підходів, описує методики досліджень.
- Перша частина висвітлює результати аналізу вже наявної інформації з класифікацією і структуруванням за точками зору різних авторів, щодо аспектів і за підходами. Повинна бути показана думка самого автора і докладно описаний авторський варіант вирішення проблеми. Решта частин повно охоплювали всю підняту проблему.
- У висновках розкриваються підсумки роботи, стисло формулюються основні думки, факти та ідеї, зазначається місце даного монографічного дослідження в загальній теорії, питання, відкриті для досліджень, наводиться можливість застосування отриманих результатів на практиці.
- Мінімальний обсяг монографії повинен бути не менш як 6 авторських аркушів, максимальний її обсяг не регламентується.
- Обсяг наукової монографії здобувача наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) має становити не менш як 8 авторських аркушів – у галузі гуманітарних і суспільних наук та 6 авторських аркушів – у галузі природничих і технічних наук.
- Обсяг наукової монографії здобувача наукового ступеня доктора наук має становити не менш як 15 авторських аркушів – у галузі гуманітарних і суспільних наук та 10 авторських аркушів – у галузі природничих і технічних наук.

5.2 Структура підручників та навчальних посібників.

- Підручники та навчальні посібники містять у собі такі

елементи: анотація; зміст (перелік розділів); вступ (або передмова); основний текст; питання, тести для самоконтролю; обов'язкові та додаткові задачі (завдання), приклади; довідково-інформаційні дані для розв'язання задач (таблиці, схеми тощо) – у разі потреби; апарат для орієнтації в матеріалах книги (предметний, іменний покажчики).

- Анотація – це коротка характеристика книги щодо її призначення, змісту, форми та інших особливостей. Анотації мають рекомендаційний характер, повинні відповідати темі, задовольняти вимоги достовірності, новизни, науковості, точності, доречності, яскравості, виразності, наочності. В анотації зазначають, що нового має твір порівняно з іншими, спорідненими за тематикою й цільовим призначенням (у разі перевидання – що відрізняє це видання від попереднього); вказують коло читачів, на яких розрахована книга. При цьому не можна допускати неточності у визначенні читацького призначення. Середній обсяг анотації – 500 друкованих знаків.
- Зміст – це перелік приведених у книзі заголовків рубрик. Заголовки змісту мають точно повторювати заголовки у тексті. Скорочувати заголовки у змісті або давати їх в іншій редакції порівняно із заголовками у тексті не дозволяється. До змісту, зазвичай, потрібно включати всі заголовки рукопису, за винятком підзаголовків, розташованих у підбір з текстом.
- Позначення ступенів прийнятої рубрикації («частина», «розділ», «параграф» та їхні порядкові номери) пишуться в один рядок з відповідними заголовками і не відділяються від них крапкою.
- Вступ (передмова) у навчальній книзі повинен відповідати таким основним вимогам: характеризувати роль та значення науки, сфери діяльності, дисципліни (виду занять), показувати їхнє місце серед інших сфер, дисциплін або видів діяльності, містити формулювання основних задач опанування сфери знань / вивчення навчальної дисципліни. Обсяг передмови – до 0,2 авт. арк.
- Основний текст підручника (навчального посібника) – це дидактично та методично оброблений і систематизований автором навчальний матеріал. Викладання матеріалу в

навчальній книзі має відрізнятися об'єктивністю, науковістю та чіткою логічною послідовністю. Композиція підручника, термін, прийоми введення до тексту нових понять, використання засобів наочності мають бути направлені на те, щоб передати студентові певну інформацію, навчити його самостійно користуватися книгою, зацікавити його, викликати інтерес до предмета, що вивчається.

- Питання та завдання (для самоперевірки та контролю засвоєння знань) у навчальній книзі забезпечують найефективніше опрацювання студентом навчального матеріалу під час самостійної роботи. Такі контрольні запитання та завдання, що розміщуються наприкінці кожної структурної частини книги (глави, параграфа) мають сприяти формуванню практичних прийомів і навичок логічного мислення.
- У ході формулювання контрольних завдань для студентів бажано передбачити використання обчислювальної техніки, аудіовізуальних засобів навчання, забезпечити умови обов'язкового використання нормативної та довідкової літератури.
- Під час написання навчальних видань потрібно орієнтувати студента на активну пізнавальну діяльність, самостійну творчу працю та вміння розв'язувати задачі. У кожному підручнику, посібнику мають бути приклади, запитання, задачі.
- Ілюстрація в навчальному виданні залежить від мети, яку ставить перед собою автор.
- У підручниках (навчальних посібниках) мають бути приведені джерела, звідки взято фактичний матеріал, що вказується у відповідних посиланнях та у бібліографічному списку.
- У підручниках (посібниках) необхідно використовувати лише дані, допущені до опублікування у відкритому друці.
- У розділі «Список використаних джерел посилання» підручника (посібника) необхідно вказати основну використану та рекомендовану літературу для поглибленого вивчення курсу.
- Показчики є обов'язковим структурним елементом підручників та навчальних посібників. Вони полегшують

користування книгою. До предметного покажчика необхідно включати основні терміни і поняття, що зустрічаються у книзі, а до іменного – прізвища та ініціали тих осіб, відомості про яких можна знайти у книзі. Поряд з терміном у предметному покажчику або прізвищем у іменному покажчику через кому проставляються номери сторінок, на яких цей термін або прізвище зустрічаються.

- Терміни у предметному покажчику та прізвища в іменному покажчику пишуться в один стовпчик та розташовуються в алфавітному порядку. Групу термінів або прізвищ, що починаються з однієї літери, відділяють від наступної групи пробілом.
- Додатки є важливим засобом збагачення змісту навчального видання. У вигляді додатків доцільно давати різні матеріали, що доповнюють або ілюструють основний текст.
- Додатки за своїм характером та змістом повинні стосуватися всієї книги в цілому або її окремих частин, а не окремих часткових питань. Не допускається включати до книги додатки, що не мають безпосереднього відношення до теми книги.

5.3 Структура *рукописів*.

- Рукопис має містити: обкладинку; титульний аркуш; зворот титульного аркуша; анотацію (переважно для наукових видань); текст, підготовлений згідно з вимогами нормативних документів, довідників.
- Авторський оригінал-макет має бути набраний 14 кеглем, з одинарним інтервалом, віддрукований на одному боці аркуша паперу формату А4, з полями таких розмірів: верхнє поле – 20 мм; нижнє поле – 20 мм; внутрішнє поле – 20 мм; зовнішнє поле – 20 мм. Загальні вимоги щодо оформлення – згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».
- Номер сторінок проставляють на нижньому полі аркуша посередині, починаючи з третьої, дотримуючись наскрізної нумерації без пропусків і буквених доповнень.
- Титульний аркуш і зворот титульного аркуша авторського оригіналу включають до загальної нумерації сторінок. Номер сторінки на титульному аркуші та звороті

титульного аркуша не проставляють.

- Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, також включають до загальної нумерації сторінок. Оформлення таблиць, рисунків та надписів до них – згідно з вимогами ДСТУ 3008:2015.
- У текстовій частині заголовки розміщуються посередині рядка та друкуються великими літерами без крапки в кінці, без підкреслення.
- Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів тексту друкуються з великої літери (без підкреслення) без крапки в кінці. Усі заголовки мають бути супідрядними і відповідати змісту роботи.
- Аббревіатури в заголовках не вживають, їх треба розшифрувати у тексті. Заголовки з двох чи більше речень слід відокремлювати крапками. Заголовок не розміщують внизу сторінки, якщо після нього уміщується лише один рядок тексту.
- Таблиці й ілюстрації мають бути пронумерованими і міститися після посилань на них у тексті. Примітки друкують під таблицею.
- У додатках розміщують офіційні, додаткові і розрахункові матеріали, допоміжні висновки тощо. Усі додатки потрібно нумерувати.
- Нумерація формул, таблиць і рисунків у кожному з додатків має бути самостійною.

5.4 Структура наукової статті:

- Наукова стаття має містити такі структурні елементи: постановку проблеми, аналіз останніх досліджень і публікацій, мету дослідження, основний матеріал, висновки.
- Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями повинна розкрити сутність і стан наукової проблеми у загальному вигляді, її теоретичну та (або) практичну значущість, зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; обґрунтувати актуальність дослідження та його важливість для подальшого розвитку відповідної галузі знань (теорії або практики);
- Аналіз останніх досліджень і публікацій повинен

- відображати досвід у розв'язанні порушених проблем за останні роки, який відомий з вітчизняних та закордонних (англомовних, на мові держав ОЕСР) джерел, на які спирається автор(и), відокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячено статтю (стисло, критично та у певній логічній послідовності);
- Мета дослідження висловлює основну ідею публікації, яка має суттєво відрізнятися від сучасних уявлень про проблему, доповнювати чи поглиблювати уже відомі підходи;
 - У основній частині публікації необхідно висвітлити: основні методи дослідження, наукові положення і результати наукового дослідження, особисті ідеї авторів, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, методику отримання та аналіз результатів, особистий внесок автора у досягнення і реалізацію висновків;
 - Висновки, як найбільш важливі результати дослідження, повинні містити наукову новизну, теоретичне та (або) практичне значення, повинні мати форму синтезу накопиченої в основній частині статті наукової інформації, тобто послідовний, чіткий, логічний виклад отриманих автором(и) особисто відповідно до поставленої мети найбільш важливих результатів дослідження.

6 ВИМОГИ ДО ЕЛЕКТРОННИХ ВИДАНЬ

6.1 Концептуальною відмінністю електронного навчального видання (далі – ЕНВ) від друкованого аналогу є широке функціональне застосування інтерактивних та мультимедійних засобів, елементів навігації, гіпертексту й пошуку.

6.2 Для розробки ЕНВ має використовуватися ліцензійне програмне забезпечення або таке, що розповсюджується з «відкритим кодом».

6.3 Характеристики ЕНВ є такими:

- відкритість – інтерфейс ЕНВ має бути відкритим для взаємодії з іншими інформаційними системами;
- сумісність шляхом узгодження змістової частини ЕНВ з міжнародними, державними і галузевими (освітнянськими) стандартами;
- орієнтація інструментальних засобів на кінцевого

користувача – ЕНВ повинне бути простим у використанні і доступним для оволодіння людиною, яка має лише загальні навички роботи з комп'ютером;

- забезпечення прав інтелектуальної власності розробника та замовника ЕНВ.

6.4 Вимоги до навчального матеріалу ЕНВ:

- навчальний матеріал ЕНВ має бути розподілений на розділи, модулі, що відповідають навчальній програмі. В межах розділу (модуля) має бути забезпечена можливість розгляду основних теоретичних положень, застосування їх на практиці, здійснення самоконтролю та контролю;
- модулі мають бути замкненими, перехід до різних видів діяльності з певної теми має бути організований в межах модуля;
- обсяг та зміст навчального матеріалу повинен відповідати робочій програмі навчальної дисципліни;
- наявність мультимедійної складової (графічні, аудіо- та відеоматеріали) в ЕНВ є обов'язковою. ЕНВ має забезпечувати можливість демонстрацій на екрані монітору комп'ютера та інтерактивній дошці усіх складових занять в статичному, динамічному та інтерактивному режимах за допомогою (з використанням) статичних та динамічних схем, моделей, анімацій, аудіо- і відеофрагментів, таблиць, діаграм, малюнків, фотографій; навчального матеріалу; явищ, ефектів, процесів, законів тощо; демонстрацій, лабораторних та практичних робіт;
- ЕНВ не повинне містити матеріалів, ефектів, які не призначені для досягнення навчальної мети та відволікають увагу здобувача вищої освіти.

6.5 ЕНВ має включати:

- змістову частину (відомості про розробників, авторів, правовласників; зміст (перелік розділів); вступ; рекомендації щодо користування ЕНВ; основну (текстову) частину; питання, тести до самоконтролю; бібліографічний список);
- засоби роботи та керування: засоби для відображення змістової частини (включаючи тексти, медіаоб'єкти, завдання в текстовій формі) і для здійснення навігації ЕНВ; мультимедійні елементи (діяльнісне середовище, в тому числі інтерактивні моделі, малюнки (схеми, діаграми,

графіки, карти, таблиці тощо), фотографії, відеофрагменти, звукові ряди на декількох мовах, 2D та 3D анімації, історичні довідки тощо); гіперпосилання; засоби пошуку навчального матеріалу; засоби для роботи із закладками;

- методичні рекомендації по використанню для проведення викладачем різних типів занять та самостійної роботи користувача.

6.6 Вимоги до оформлення представленої у ЕНВ інформації:

- текст – надається у форматі, що підтримує гіпертекстові посилання;
- графічні матеріали надаються переважно в форматі .JPEG, аудіо – .mp3, відео – .AVI. До кожної ілюстрації (рисунок, слайду) та відеофрагменту додається опис з вказанням назви. Відеофрагменти повинні бути синхронізовані з текстовим та/або аудіосупроводом. Для представлення анімації рекомендується застосовувати технології Flash (.SWF) або файли у форматі .GIF; доступ до мультимедійних елементів повинен бути зроблений через гіперпосилання у текстовій частині та через окремо створений загальний список.
- навігація – обов'язкова наявність структурованого змісту, що
- передбачає можливість побудови простого і зручного механізму навігації в межах ЕНВ.

6.7 Способи розповсюдження ЕНВ. ЕНВ можуть розповсюджуватись кількома способами: індивідуально (електронне видання, призначене для індивідуального використання шляхом встановлення носія інформації безпосередньо на пристрої для зчитування інформації конкретного користувача; випускається у вигляді певної кількості ідентичних примірників (тиражу) на переносних носіях інформації (CD, DVD тощо)), мережево (електронне видання доступне багатьом користувачам через телекомунікаційні мережі (локальні, територіально розподілені, корпоративні, Інтернет) та комбіновано (може використовуватися з індивідуального носія інформації шляхом доступу через комп'ютерну мережу). Розповсюдження (у вигляді дисків або через Інтернет) може бути безкоштовним, платним або частково платним за рішенням правовласника.

6.8 Для оригінального ЕНВ є обов'язковою наявність

унікального міжнародного бібліографічного номеру ISBN (згідно із Законом України «Про видавничу справу» та Міжнародним стандартом ISO 2108:2005 «Інформація та документація. Міжнародна стандартна нумерація книг – ISBN»).

6.9 Оформлення бібліографічного посилання на ЕНВ здійснюється відповідно до вимог національних стандартів. Склад вихідних відомостей електронного видання залежить від його виду та кількості електронних носіїв. Не дозволено розбіжності в поданні однакових елементів вихідних відомостей, розміщених у різних місцях електронного видання. Елементи вихідних відомостей, спільні для всіх чи кількох томів (частин, номерів, випусків) електронного видання, треба подавати в однаковій формі. Наведення додаткових відомостей про електронне видання (наприклад, вимоги до обладнання та програмного забезпечення) не обмежено. Основні елементи вихідних відомостей електронного видання та приклади оформлення надаються згідно з ДСТУ 7157:2010 «Видання електронні. Основні види та вихідні відомості».

6.10 Вихідні відомості в електронному виданні розміщують на титульному аркуші. У локальному електронному виданні елементи вихідних відомостей розміщують також на етикетці, лицьовому, внутрішньому й задньому боці первинного пакування, а також на лицьовому й задньому боці вторинного пакування та в супровідній документації (на паперовому носіїві), якщо вони є.

6.11 ЕНВ має бути затвердженим до видання Вченою радою Університету та містити на титульній сторінці та обкладинці відомості про затвердження, дату та номер відповідного протоколу. Обов'язковими є отримання унікального номеру ISBN.

7 ВИМОГИ ДО ТЕХНІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

7.1 Автор (автори) готує роботу українською (за бажанням англійською) мовою відповідно до затвердженого плану підготовки наукових, навчальних та навчально-методичних видань Університету, яка побудована в логічній послідовності, без повторень, з чіткими формулюваннями, без граматичних помилок, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства.

7.2 Вимоги до технічного оформлення матеріалів комп'ютерного набору відповідають вимогам, що наведені у ДСТУ 3008:2015:

- текстовий редактор Word;
- шрифт 14 пт, Arial;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- друк з одного боку білого паперу формату А4;
- поля: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє та нижнє – 20 мм;
- текстова частина має бути чорного кольору;
- таблиці повинні бути набрані в програмі Microsoft Word або MS Excel в межах робочого поля сторінки;
- формули повинні бути оформлені в програмі Equation Editor 2.0/3.0 (внутрішній редактор Microsoft Word);
- всі сторінки, враховуючи окремо оформлені ілюстрації, рисунки, таблиці та додатки, нумеруються;
- ілюстрації, рисунки мають бути якісними (чіткими, читабельними); ілюстрації, рисунки, виконані в інших програмах, мають бути збережені як графічний файл і потім вставлені в текст у відповідному місці; Не допускається збереження зв'язку з програмою, у якій рисунок створений;
- нумерація сторінок здійснюється зверху або знизу посередині сторінки; першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра «1» не ставиться.

7.3 Титульна сторінка містить інформацію про назву рукопису та авторів (при необхідності вказується додаткова інформація). На зворотній сторінці приводиться інформація про рецензентів та вихідні дані роботи. Приклади оформлення титульної сторінки та її зворотної сторінки наведені у Додатку А.

7.4 Заголовки структурних елементів потрібно розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапками.

7.5 Ілюстрації (графіки, таблиці, малюнки, рисунки, фотографії, ескізи та інше) повинні бути пронумеровані, мати назву і пояснювальний текст (при необхідності). Ілюстрації розміщуються після першого згадування в тексті. Посилання в тексті на ілюстрацію обов'язкове.

7.6 Обсяг додатків не лімітується, але вони повинні відповідати змісту тексту (посилання на них у тексті обов'язкове).

7.7 Список використаних джерел посилання слід формувати за порядком згадування. Посилання на вживану літературу

вказується в тексті в квадратних дужках.

7.8 Оформлення біографічних посилань виконується відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (див. Додаток Б).

7.9 На останній сторінці видавцем вказується інформація про авторів та тираж.

8 ЕТАПИ ПЛАНУВАННЯ ТА ПОДАННЯ ДО ДРУКУ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

8.1 До науково-дослідного департаменту Університету на початку навчального року подається план видавничої діяльності кафедри, який складається на підставі індивідуальних планів викладачів, за підписом завідуючого кафедри. Підготовка навчально-методичної літератури здійснюється відповідно до річного плану роботи кафедри на підставі затвердженого плану підготовки наукових, навчальних та навчально-методичних видань Університету.

8.2 Попередній розгляд наукового, навчального або навчально-методичного видання, що буде пропонуватися до друку, відбувається на кафедрі, за якою закріплена навчальна дисципліна, для котрої призначене видання. Для обговорення на засідання кафедри необхідно подати:

- рукопис праці;
- обґрунтування доцільності видання;
- рецензії на видання (див. розділ 9 Положення);
- звіт з антиплагіатної експертизи (див. розділ 10 положення).

8.3 Кафедра на засіданні розглядає подані матеріали і може зробити висновок про відправлення рукопису на доопрацювання, призначення додаткового рецензента, або про рекомендацію до випуску.

8.4 При публікації монографій, підручників чи навчальних посібників, отримавши позитивний висновок кафедри і позитивні рецензії, автор(и) звертаються до Редакційної ради Університету для наступного етапу експертизи щодо можливості публікації у відкритому доступі та загального рівня рукопису. Для цього подаються наступні документи:

- заява голові Редакційної ради Університету про розгляд видання на засіданні Редакційної ради Університету (у вільній формі);
- видання у друкованому вигляді та у електронному вигляді (шляхом надсилання листа на електронну адресу у форматах *.docx та *.pdf);
- витяг з протоколу засідання кафедри;
- рецензії;
- звіт з антиплагіатної експертизи.

8.5 Редакційна рада Університету має право відхилити подану роботу (монографію, підручник чи навчальний посібник) у зв'язку з її невідповідністю вимогам даного Положення.

8.6 В разі, якщо Редакційна рада робить негативний висновок щодо якості підготовки рукопису, він може бути відправлений на доопрацювання автору або відправлений на корекцію тексту редакторами.

8.7 Після розгляду та схвалення Редакційною радою Університету заяв та відповідних матеріалів науково-педагогічних працівників, до Вченої ради Університету для отримання рекомендацій до друку подаються наступні документи:

- витяг з протоколу засідання Редакційної ради;
- видання у друкованому вигляді та у електронному вигляді (шляхом надсилання листа на електронну адресу у форматах *.docx та *.pdf);
- витяг з протоколу засідання кафедри;
- рецензії;
- звіт з антиплагіатної експертизи.

8.8 Розгляд заяв та відповідних матеріалів науково-педагогічних працівників здійснюється Вченою радою на наступному черговому засіданні.

8.9 В разі затвердження Вченою радою рукопис видання (монографії, підручника чи навчального посібника) в електронному вигляді передається до репозитарію та видавцю.

8.10 Вчена рада може рекомендувати (або не рекомендувати) видати рукопис за кошти Університету. Дозвіл на друк підписує вчений секретар Університету.

8.11 Автори також мають право видавати наукові та навчальні праці за кошти фізичних і юридичних осіб.

8.12 Усі організаційні питання, пов'язані з оплатою корекції

тексту, видання вирішує Редакційна рада за погодженням з автором (авторами), департаментом бюджетування та фінансового планування та ректором.

9 РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

9.1 Автор (автори) несе (несуть) персональну відповідальність за наявність плагіату в рукописі.

9.2 Оцінюючи рукопис представленого наукового чи навчального видання, рецензент повинен визначити: відповідність поданого матеріалу меті та задачам освітнього компоненту (дисципліни); додержання дидактичних принципів (системність і послідовність, доступність, єдність теорії та практики, навчання і виховання, професійна спрямованість); актуальність; чи існують подібні роботи та в чому полягає особливість даної; науково-методичну цінність; повноту, послідовність, логічність викладення матеріалу, чіткість формулювань; структуру та стиль рукопису; коректність наукової термінології; основні позитивні якості та недоліки роботи; доцільність (недоцільність) видання.

9.3 Рецензування монографій та підручників здійснюється трьома фахівцями із відповідної галузі професійної діяльності, які всі три повинні мати науковий ступінь доктора наук, і лише один може бути науковим або науково-педагогічним працівником Університету.

9.4 Рецензування навчальних посібників здійснюється не менш ніж двома фахівцями із відповідної галузі професійної діяльності, з яких один (або два) повинен (повинні) мати науковий ступінь доктора наук. Серед фахівців, що залучаються до рецензування, допускається участь одного наукового або науково-педагогічного працівника Університету.

9.5 Зауваження і побажання рецензента повинні бути принциповими, обґрунтованими, чітко сформульованими та спрямованими на вдосконалення науково-методичного рівня рукопису. У разі негативної оцінки оригіналу в цілому рецензент повинен обґрунтувати свої висновки. Разом з тим, критика рецензента повинна бути тактовною.

9.6 Рецензію необхідно подавати у двох примірниках.

9.7 Рецензентами не можуть бути представники кафедри, де працює автор (автори), що підготував (підготували) рукопис монографії, навчального чи наукового видання, крім випадків відсутності іншої можливості при належному обґрунтуванні

завідувачем кафедри.

9.8 У кінці рецензії вказується прізвище, ім'я та по батькові рецензента, посада, науковий ступінь, вчене звання. Рецензія дійсна при наявності підпису рецензента. Підпис рецензента з іншого навчального закладу має бути завірений у встановленому порядку.

10 АНТИПЛАГІАТНА ЕКСПЕРТИЗА НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

10.1 Відповідно до ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту» та ч.6 ст. 69 чинного Закону України «Про вищу освіту» під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення (перефразовування зі зміною порядку слів або наслідування структури аргументації) опублікованих текстів (оприлюднених творів) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів (без посилання на попередні публікації).

Модифікації тексту – перефразовування, наслідування тексту інших авторів, тобто свідоме приховування запозиченого тексту, що спричинило зміну результатів звіту подібності.

Перефразування – переказ цитати невеликого фрагмента своїми словами з обов'язковим посиланням на джерело цитування.

10.2 Для встановлення ступеню оригінальності остаточний текст видання (рукопису) у електронному вигляді надається відповідальній особі на кафедрі. Автори видання підтверджують, що друкована та електронна версії рукопису ідентичні.

10.3 Для кожного видання відповідальна особа готує (видає) звіт подібності (при цьому значення коефіцієнтів подібності не є остаточним результатом перевірки, звіт аналізують компетентні / уповноважені особи кафедри чи Редакційної ради.

10.4 Для наукових і навчально-методичних видань рекомендованою є наступна шкала оцінки залежно від кількісного показника рівня оригінальності тексту видання:

Для монографій та рукописів наукових статей	Для підручників та навчальних посібників	Рівень оригінальності	Рекомендована дія
понад 75%	понад 60%	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.
від 60% до 75%	від 40% до 60%	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів.
від 40% до 60%	від 25% до 40%	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору
менше 40%	менше 25%	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

10.5 Прийнятний рівень оригінальності для монографій становить від 75 % і вище; для підручників, навчально-методичних посібників – не менше 40 %. У разі виявлення перевищення відсотків співпадіння автентичного тесту із зовнішніми ресурсами, видання повертається авторам на доопрацювання.

10.6 Виявлені у тексті видання запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформленими цитуваннями;
- самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опублікованими або оприлюдненими в електронній формі ним в інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання.

10.7 Показники оригінальності (унікальності) академічних текстів (у %) можуть бути змінені за рішенням випускових кафедр, Вченої ради Університету та фіксуються у відповідному протоколі засідання з врахуванням специфіки спеціальностей з зазначенням підстав такої зміни, але не може бути суттєво нижчими за

рекомендовані. Ця норма доводиться до відома здобувачів (авторів).

10.8 Отримані результати у звітах з перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення процесу перевірки академічних та наукових текстів, що проходять перевірку відповідно до цього порядку.

10.9 Автори мають можливість подати на апеляційний розгляд свій рукопис (видання) у комісії з питань етики, академічної доброчесності, протидії булінгу (цькуванню) та розв'язання конфліктів, засідання якої скликається на вимогу автора (авторів) або Редакційної ради. Результатом розгляду на зазначеній комісії є рекомендація чи відхилення поданого рукопису (видання) для подальшого оформлення.

11 ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

11.1 Право інтелектуальної власності – це право особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності та інші об'єкти, визначені чинним законодавством України.

11.2 Автор наукового, навчального чи навчально-методичного видання – науково-педагогічний, науковий або інший працівник Університету, який своєю інтелектуальною та творчою працею створив наукове чи навчальне видання.

11.3 Створення наукового чи навчального видання означає створення його у будь-якій об'єктивно вираженій формі.

11.4 На наукову чи навчальну видання, розроблену науково-педагогічними, науковими та іншими працівниками Університету у порядку виконання ними службових обов'язків відповідно до службового завдання, трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем і/або посадових інструкцій працівників Університету, а також на їх перевидання поширюється правовий режим службового твору відповідно до чинного законодавства України.

11.5 Університет має право проставляти на примірниках навчальних видань знак охорони авторського права, а також дату публікації.

11.6 Якщо до складу співавторів службового твору включено особу, яка не є працівником Університету, то на частину (частини) даного твору, автором якої (яких) вона є, не поширюється правовий режим службового твору.

11.7 З моменту завершення рукопису навчального видання у

його автора (співавторів) виникають особисті немайнові та майнові права на видання.

11.8 Університет має право здійснювати державну реєстрацію майнових прав інтелектуальної власності на видання наукової та навчальної літератури, що визначені даним Положенням.

12 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1 Положення затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

12.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться шляхом ухвалення нової редакції Положення.

І.І. Іванов, І.І. Петренко

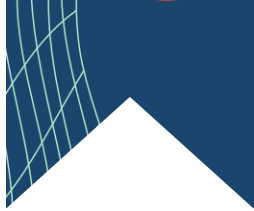
**МЕТАЛУРГІЯ. КУРС ЛЕКЦІЙ.
У трьох частинах**

Частина 1

Прокатне виробництво

Рекомендовано до видання Вченою радою
ТОВ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
Протокол № __ від __ «_____» 202_ р.

Запоріжжя, 202_



**УДК 669
Б 34.3**

Рецензенти:

Сидоренко О.О. – професор, завідувач кафедри металургії, назва вищого навчального закладу;

Федько В.І. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри металургії, назва вищого навчального закладу;

Гулько А.А. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри металургії, назва вищого навчального закладу.

Б 34.3

Металургія. Курс лекцій : [навчальний посібник] : у 3 ч. Ч.1 : Прокатне виробництво / І.І. Іванов, І.І. Петренко – Запоріжжя: ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2023. – 250 с.

ISBN _____

Курс лекцій містить основні положення калібрування профілю та валків. Наведена класифікація калібрів. Наведені формули та значення коефіцієнтів, які необхідні для розрахунку основних розмірів калібрів простої форми. Описані системи витяжних калібрів.

Для студентів за напрямом підготовки 136 Металургія.

УДК 669
Б 34.3
ISBN _____

© Іванов І.І., Петренко І.І., 202_
© ТОВ «ТУ «МЕТІНВЕСТ
ПОЛІТЕХНІКА», 202_

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила
складання» з урахуванням правок

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Підручники	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практич. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.

<p>Три автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удацьова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
<p>Чотири і більше авторів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
<p>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.

<p>Без автора</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
<p>Багатотомне видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
<p>Частина видання</p>	
<p>Підручник</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241.

	<p>4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.</p>
<p>Тези доповідей, матеріали конференцій</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932- 1933 років: втрати української нації</i>: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i>: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i>: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир: Полісся, 2014. С. 103–108.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i>: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
<p>Статті із продовжуваних та періодичних видань</p>	<p>1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55.</p> <p>4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17.</p> <p>5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>.</p>

	<p>2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p> <p>8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to Political Science. 1991. № 2. P. 15–43.</p>
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державнослужбовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс- бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.

<p>Архівні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
<p>Патенти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінесцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
<p>Препринти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
<p>Стандарти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.

<p>Каталоги</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
<p>Бібліографічні покажчики</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
<p>Електронні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27.–URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).

<p>Автореферати дисертацій</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
<p>Дисертації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. 4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.